

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 28. decembar 2021.godine
Br.ref.:RK 1927/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVSTI

u

slučaju br. KI136/21

Podnosilac

Fejzullah Shasivari

**Ocena ustavnosti Presude Vrhovnog suda Kosova,
Rev. br. 17/2020, od 26. januara 2021. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Fejzullah Shasivari iz opštine Prizren, (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Republike Kosova [Rev. br. 17/2020] od 26. januara 2021. godine (u daljem tekstu: Vrhovni Sud) u vezi sa Presudom Apelacionog suda Republike Kosova [Ac. br. 2499/2018] od 10. juna 2019. godine (u daljem tekstu: Apelacioni Sud) i Presudom Osnovnog suda u Prištini [C. br. 482/15] od 19. marta 2018. godine (u daljem tekstu: Osnovni sud).
3. Podnosilac zahteva je presudu Vrhovnog suda [Rev. br. 17/2020] od 26. januara 2021. godine primio 13. aprila 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocenom ustavnosti osporene presude Vrhovnog Suda, kojom je, prema navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede prava i osnovnih sloboda podnosioca zahteva koje su zagantovane u članovima 6 [Simboli] i 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane], Ustava, članu 22. [Procesuiranje podnesaka] i članu 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Ustavnim Sudom

6. Dana 21. jula 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 26. jula 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safet Hoxha za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzie Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi, članovi.
8. Dana 2. avgusta 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva u vezi sa registracijom zahteva.
9. Dana 2. avgusta 2021. godine, Sud je obavestio Osnovni sud o registraciji zahteva i zatražio je od suda da podnese povratnicu koja pokazuje kada je podnosilac zahteva primio Presudu Vrhovnog suda Rev. br. 17/2020 od 26. januara 2021. godine. Takođe, Sud je jednu kopiju zahteva poslao i Vrhovnom Sudu.
10. Dana 18. avgusta 2021. godine, Osnovni sud je podneo Sudu povratnicu koja je zatražena od Suda.
11. Dana 10. decembra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Na osnovu spisa predmeta, podnosilac zahteva je bio zaposlen kao policajac u patroli u Policiji Kosova, odnosno u Regionalnoj Jedinici Saobraćaja u Policiji u Prizrenu (u daljem tekstu: RJSPK).
13. Po spisima predmeta, dana 13. maja 2014. godine Jedinica Profesionalnih standarda Kosova – Kancelarija u Prizrenu (u daljem tekstu: JPS) je počela sa istragom protiv podnosioca zahteva, zbog sumnje da je počinio disciplinski prekršaj.
14. Dana 26. septembra 2014. godine, Interna Disciplinska Komisija Policije Kosova (u daljem tekstu: IDKP) na osnovu istrage koja je urađena od JPS, je odlukom [581/KBD/2015], podnosiocu zahteva izrekla disciplinsku meru “prekid radnog odnosa”, zbog toga što je “*dana 06.01.2014. godine, zajedno sa kolegom B. G., kontrolisali saobraćaj na magistralnom putu Prizren – Đakovica, oko 18:00 sati je zaustavio osobu sa imenom G. S., kojem je obećao da ga neće kazniti za počinjeni prekršaj ako im plati večeru u restoranu koji se nalazi unutar benzinske pumpe „Bashkimi“, kojim je on počinio ozbiljnu povredu službene dužnosti iz člana 17. tačka 1.1, člana 14. tačka 1.14, člana 18. tačka 1.1, Administrativnog uputstva br. 06/2012 o prekršajima, merama i disciplinskim procedurama u Policiji Kosova i člana 43. Zakona o Policiji.*”
15. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je uložio žalbu protiv odluke IDKP-a [581/KBD/2015] a pred Komisijom za žalbe i nagrade Policije Kosova (u daljem tekstu: KŽNP).
16. Dana 23. oktobra 2014. godine, KŽNP je u odluci [252-KA-D/2014] potvrdila odluku IDKP-a [581/KBD/2015] kojom je podnosilac zahteva proglašen krivim za disciplinsku povredu, i kojom mu je izrečena disciplinska mera, odnosno prekid radnog odnosa.
17. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je podneo tužbu pred Osnovnim sudom a protiv Vlade Kosova – Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno protiv odluke KŽNP-a [252-KA-D/2014] od 23. oktobra 2014. godine, gde je tražio poništenje kao nezakonite odluke KŽNP-a kao i da se obaveže tužena da tužiocu nadoknadi prihode za period 01.10.2015. godine do 15.12.2017. godine i to bruto plate u sumi od 19,755.94 evro, uključujući ovde i penzioni doprinos u sumi od 987.80 evra, porez na plate u sumi od 1,256.93 evra a što je u neto sumi iznos od 17,511.21 evra.
18. Dana 19. marta 2018. godine, Osnovni sud je u Presudi [C. br. 482/15], odbacio u potpunosti kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva.
19. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Apelacionim sudom, a protiv Presude Osnovnog suda, zbog bitnih povreda odredbi postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa predlogom da se napadnuta presuda poništi kao i da se predmet vrati na ponovno suđenje i ponovno odlučivanje.

20. Dana 10. juna 2019. godine, Apelacioni sud je u Presudi [CA. br. 2499/2018] odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio je Presudu Osnovnog Suda [C. br. 482/15] od 19. marta 2018. godine.
21. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je podneo reviziju pred Vrhovnim Sudom a protiv Presude Apelacionog Suda, zbog povrede odredbi parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava sa predlogom da Vrhovni Sud usvoji istu, tako gde će izmeniti presude nižestepenih sudova i gde će usvojiti njegov tužbeni zahtev ili da poništi dve presude nižestepenih sudova a da predmet vrati na ponovno suđenje prvostepenom sudu.
22. Dana 26. januara 2021. godine, Vrhovni Sud je u Presudi [Rev. br. 17/2020] odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva koje je podneta protiv Presude Apelacionog Suda [CA. br. 2499/2018] od 10. juna 2019. godine.

Navodi podnosioca zahteva

23. Podnosilac zahteva osporava Presudu Vrhovnog Suda [Rev. br. 17/2020] od 26. januara 2021. godine, sa tvrdnjama da je ista doneta uz povredu njegovih prava i osnovnih sloboda koje su zagarantovane članom 6 [Simboli], aludirajući na član 6 Evropske Konvencije o Ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP) i 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, u vezi sa pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem i dokazima kao i u vezi sa pogrešnom primenom člana 8 ZPP-a.
24. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da: (i) se zahtev usvoji i (ii) da se utvrde povrede prava i osnovnih sloboda koje su zagarantovane članom 6 i članom 31 Ustava.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

(...)

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

1. *Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično*

suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dijela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloljetnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao nanijeti štetu interesima pravde.

(...)

Zakon br.03/L-006 o Parničnom Postupku

Član 8

8.1 Koje će se činjenice smatrati dokazanim, a koje ne, odlučuje sam sud na osnovu pažljive i savesne procene dokaza, ali i na osnovu rezultata celokupnog procesuiranja.

8.2 Sud savesno i pažljivo razmatra svaki dokaz posebno, i sve dokaze zajedno.

Prihvatljivost zahteva

25. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.

26. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

1. "Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način".

[...]

7. "Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".

[...]

27. U nastavku, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kako je to određeno Zakonom. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47 [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od četiri (4) meseca. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

28. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno Rešenje Vrhovnog Suda [Rev. br. 17/2020] od 26. januara 2021. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naglasio prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređena u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je svoj zahtev u skladu sa rokovima utvrđenim u članu 49. Zakona.

29. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika o Radu. Stav 2 Pravila 39 Poslovnika o Radu propisuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Specifično, Pravilo 39 (2) propisuje:

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

30. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazvati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koji se kategorišu kao „očigledni ili jasni nedostatak povreda“; (iii) „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ navodi; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. (Vidi: tačnije za koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“ i specifičnosti gore pomenutih četiri kategorija navoda kvalifikovanih kao „očigledno neosnovani“, (vidi slučajeve ESLJP-a, Kemmachev protiv Francuske, predstavka br.17621/91, kategorija (i), Mentzen protiv Litvanije, predstavka br. 71074/01, kategorija (ii) i Trofimchuk protiv Ukrajine, predstavka br. 4241/03, kategorija (iii)).

31. U kontekstu procene prihvatljivosti zahteva, osnovno, procene da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanog u ovom zahtevu i odgovarajuće navode podnosioca zahteva, pri čijoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, obavezan da tumači osnovna prava i slobode zagarrantovane Ustavom.
32. Iz spisa predmeta, Sud primećuje da se suština navoda koji se nalaze u ovom zahtevu tiče prava na pravično i nepristrasno suđenje koje je zagarrantovano članom 31 Ustava i članom 6.1 EKLJP-a.
33. S tim u vezi, Sud podseća da prema uspostavljenoj sudskoj praksi ESLJP-a, kao i praksi Suda, Sud proglašava zahtev neprihvatljivim kao očigledno neosnovan, po ustavnim osnovama, u skladu sa kriterijumom (iii) "*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*" navodi kada se ispuni jedan od dva karakteristična uslova, i to:
- a) kada podnosilac zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta to sasvim očigledno (vidi: u tom smislu, predmet ESLJP-a *Trofimchuk protiv Ukrajine (odluka)* br. 4241/03 od 31. maja 2005. godine, vidi, takođe, *Baillard protiv Francuske (odluka)* br. 6032/04 od 25. septembra 2008. godine);
 - b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi slučaj KI166/20, podnosilac *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 42).
34. S tim u vezi, Sud primećuje da podnosilac zahteva samo citira član 31 Ustava, navodeći "*pogrešnu procenu dokaza a što je u suprotnosti sa članom 8. ZPP*", ali isti, ne precizira konkretno, kako je došlo do povrede prava na pravično suđenje, i koji dokazi su navodno doveli do povrede ovog ustavnog prava. U tom pravcu, Sud podseća da je on dosledno isticao da samo pozivanje na članove Ustava i EKLJP i njihovo pominjanje nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi.. Kada se tvrde takve povrede Ustava, podnosioci zahteva treba da osiguraju obrazložene navode i ubedljive argumente ((vidi, u ovom kontekstu, predmete KI175/20, sa podnosiocem zahteva: *Kosovska Agencija za Privatizaciju*, Rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 81; KI166/20 citirano iznad, stav 52; KI04/21, sa podnositeljkom zahteva *Nexhmije Makolli*, Rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38- 39).
35. Takav stav Suda je zasnovan na sudskoj praksi ESLJP-a, u skladu sa kojom je Sud, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava dužan da tumači osnovna ljudska prava i slobode zagarrantovane Ustavom. Na osnovu ove prakse i sada već konsolidovane prakse Suda, navodi ili žalbe koje su

neobrazložene i nepotkrepljene argumentima i dokazima, proglašavaju se neprihvatljivim kao očigledno neosnovane na ustavnim osnovama. (Vidi slučaj Suda, KI26/20, podnosilac zahteva *Fatmir Kahrmani*, Rešenje o neprihvatljivosti od 12. oktobra 2020. godine, stav 35).

36. Kao što je gore objašnjeno, podnosilac zahteva ne iznosi nikakve dodatne argumente ili obrazloženja pred Sudom u prilog svojih navoda o povredi njegovih ustavnih prava. Shodno tome, Sud, na osnovu svog Poslovnika o Radu, odnosno stava 2 pravila 39, mora proglasiti ovaj zahtev neprihvatljivim kao očigledno neosnovanim po ustavnim osnovama, pošto podnosilac zahteva nije dovoljno dokazao ili potkrepio svoje tvrdnje.
37. Sud na kraju naglašava da nezadovoljstvo podnosioca zahteva ishodom postupka od strane redovnih sudova ne može samo po sebi pokrenuti dokazanu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje (vidi, predmet ESLJP-a *Mezorur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21; i, između ostalog, KI56/17, rešenje od 18. oktobra 2017. godine, stav 42).
38. Stoga, u ovim okolnostima, a na osnovu gore navedenog i uzimajući u obzir tvrdnje koje su navedene od strane podnosioca zahteva, kao i dokaze koje je isto predstavio, Sud, oslanjajući se i na standarde koji su postavljeni u sudskoj praksi Suda u sličnim slučajevima kao i u sudskoj praksi ESLJP-a, zaključuje da tvrdnje podnosioca zahteva pripadaju kategoriji (iii) navoda koji su "*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*", i sledstveno tome, isti su očigledno neosnovani po ustavnim osnovama.
39. Samim tim, zahtev je očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, i treba se proglasiti neprihvatljivim, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48 Zakona i u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o Radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 48 Zakona i u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o Radu, na sednici održanoj dana 10. decembra 2021. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo Rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo Rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka Nimani